

Kuueteistkümmes rahvusvaheline lingvistikaolümpiaad

Praha (Tšehhi), 26.–30. juuli 2018

Meeskonnavõistluse ülesande lahendus

membengokre → šavante :

• C-

	p(r), m(r)	t, n	∅, nh	k(r), ng(r), g
enne i, u, y	b(r)	d	z	∅/'r
enne muu oraalset täishäälikut	p(r)	t	s	
enne nasaalset täishäälikut	m(r)	n	nh	

– **b** → **w**, **(d)j** → **z**, **r** → **r**

– enne **w+V**: **C(+r)** → ∅

• V

(w)a	e	ê, i	o	ô, u	à, ÿ	y	wÿ	ã	ẽ	ĩ	õ, ù
(w)a	e	i	o	u	é	â	wa	ã	ẽ	ĩ	õ
pärast m, mr, n, nh								a	e	i	o

• kahe silbilises sõnades: **ka-** → **wa-**

• **kry-/ngry-**, **kà-/ngà-** → **hâ-**

• -C

m, k	n	p	r	t
∅	nV	bV	rV	dV

membengokre ~ krinkati :

b	dj	m	n	nh	ng	-x	-nh	∅ (šavante : s/z)	—
p	x	(m)p	(n)t	x	c/qu	-j	-n	h	'

à	ÿ	y	ê	ĩ	ô	u	V
ÿ	y	yh	i	ẽh	u	oh	VV

(a)

A.	a	9	kak	<i>kõha</i>
B.	a hã	6	ga	<i>sa</i>
C.	bâ	53	py	<i>annatto</i>
D.	bâdâ	35	myt	<i>päike</i>
E.	budu	34	mut	<i>kael</i>
F.	buru	52	pur	<i>põld</i>
G.	du/'wapé/'wasa	61	tu	<i>kandma</i>
H.	du ~ di	62	tu ≈ tik	<i>kõht</i>
I.	êne	15	kën	<i>kivi</i>
J.	hâ	42	ngryk	<i>pahane</i>
		37	ngà	<i>meeste maja</i>
		24	kry	<i>[kül'm]</i>
		8	kà	<i>[nahk/koor/naise rind]</i>
K.	hâdâ	25	kryt	<i>tükk metalli</i>
L.	ma	32	mã	<i>nandu / poole, jaoks</i>
M.	me/wabzu/sãmra	33	mẽ/rẽ	<i>heitma</i>
N.	mi	48	pĩ	<i>puit</i>
O.	mo/ne/ai'aba'ré	58	tẽ/mõ	<i>minema/tulema</i>
P.	mra	50	prãm	<i>näljane</i>
Q.	mro	51	prõ	<i>naine (abikaasa)</i>
R.	na	36	nã	<i>ema</i>
S.	nhĩ	43	nhĩ	<i>liha</i>
T.	nhorõwa	45	nhũrkwã	<i>kodu</i>
U.	nhõ'udu	44	nhõkõt	<i>mehe rind</i>
V.	no	60	tõ	<i>vend</i>
W.	pa	31	ma	<i>maks</i>
X.	para	47	par	<i>jalg</i>
Y.	po	49	po	<i>lapik</i>
Z.	ré	54	rãm	<i>vaik</i>

AA.	ta/rī/sina	55	ta/kà	<i>korjama, ära löikama</i>
BB.	te	57	te	<i>säär</i>
CC.	té	56	tàm	<i>toores</i>
DD.	tebe	59	tep	<i>kala</i>
EE.	to	46	no	<i>silm</i>
FF.	u	38	ngô	<i>vesi</i>
GG.	ubu	16	kôp	<i>kärbes</i>
		29	kupu	<i>keerama</i>
HH.	uhâdâ	27	kukryt	<i>taapir</i>
II.	upi	28	kupê	<i>puudutama</i>
JJ.	uzâ	30	kuwy	<i>tuli</i>
KK.	uzé	26	kudjÿ	<i>hais</i>
LL.	wa	63	twÿm	<i>rasv</i>
MM.	wa hã	1	ba	<i>ma</i>
NN.	wabu	41	ngrwa pu	<i>buritipalmi vars</i>
OO.	wada	23	krwÿdy, krwÿt-	<i>nokk</i>
PP.	wano	14	katôk	<i>lõhkema, plahvatama</i>
QQ.	wapru	10	kamrô	<i>veri</i>
RR.	wasi	13	kanhê	<i>täht</i>
SS.	wa'õ	64	wakô	<i>ninakaru</i>
TT.	wa'ro	12	kangro	<i>soe/kuum</i>
UU.	wa'u	11	kangô	<i>vedelik</i>
VV.	wĩ/pã/simro	2	bĩ/pa	<i>tapma</i>
WW.	zasi	7	jaê	<i>pesa</i>
XX.	zé	3	djà	<i>valu/valutama</i>
		5	djÿ	<i>kibe</i>
YY.	zu	4	djôm	<i>pulber/jahu</i>
ZZ.	'ra	17	kra	<i>poeg/tütar</i>
AAA.	'rã	18	krã	<i>pea</i>
BBB.	're	19	kre	<i>istutama/külvama</i>
		40	ngre	<i>muna</i>
CCC.	'ré	39	ngrà	<i>kuiv</i>
DDD.	'rê	20	krê	<i>papagoi</i>
EEE.	'rê/si/hu	21	krê/ku	<i>sööma</i>
FFF.	'ro	22	kro	<i>mäda, riknenud</i>

(b)

A.	Jām ne ga tē?	Kuhu sa lähed? / Kus sa käisid? ¹
13.	Pur mā ne ba tē.	Lähen põllule.
B.	Djām ngô 'yr ne ga tē?	Kas sa lähed jõe (= vee) äärde?
6.	Kati. Inhürkwā 'yr ne ba tē.	Ei. Ma lähen koju (oma majja).
C.	Djām ngà 'yr ne ga tē?	Kas sa lähed meeste majja?
2.	Āã, ngà 'yr ne ba tē.	Jah, ma lähen meeste majja.
D.	Djām amã tep kīnh?	Kas sulle maitseb kala?
3.	Āã, imã tep kīnh.	Jah, mulle maitseb kala.
E.	Djām amã prām?	Kas sa oled näljane?
8.	Āã, imã prām.	Jah, ma olen näljane.
F.	Djām angryk?	Kas sa oled pahane?
1.	Kati. Ikīnh.	Ei. Ma olen õnnelik.
G.	Djām amex?	Kas sul on kõik hästi?
16.	Kati. Ikanê.	Ei. Ma olen haige.
H.	Mỳj ne akra krēn o nhỹ?	Mida sinu laps sööb?
12.	Tep ne ikra krēn o nhỹ. Djām amã tep kīnh?	Minu laps sööb kala. Kas sulle maitseb kala?
I.	Djām kēn ne ja?	Kas see on kivi?
20.	Kati. Pĩ ne wa.	Ei. Too on puit.
J.	Nhār anã?	Kus su ema on?
14.	Inã ne pur mā tē.	Minu ema läks põllule.
K.	Nhỹm ne bôx?	Kes saabus?
7.	Kubē ne bôx.	Barbar saabus.
L.	Djām arỳm ne ga tep krē?	Kas sa oled kala juba ära söönud?
4.	Kati. Ije tep krēn kêt rã'ã.	Ei. Ma ei ole veel söönud kala.
M.	Mỳj kadjy ne ga pur mā tē?	Miks sa lähed põllule (= Mille järele sa põllule lähed)?
10.	Kwỳr kadjy ne ba pur mā tē.	Lähen põllule maniokkide järele.
N.	Mỳj myt kam ne ga bôx?	Millal sa saabusid?
5.	Para kam ne ba bôx.	Ma saabusin videviku ajal.
O.	Nhỹm nhõ kax ne wa?	Kelle korv too on?
19.	Inhõ kax ne ja.	See on minu korv.
P.	Mỳj ne ja?	Mis see on?
9.	Ngôkôn ne ja.	See on pudelkõrvits.
Q.	Djām akaprĩre?	Kas sa oled kurb?
18.	Āã, ikaprĩre.	Jah, ma olen kurb.
R.	Mỳkam akaprĩre?	Miks sa oled kurb?
11.	Ikra kanê kam ne ba ikaprĩre.	Ma olen kurb, sest mu laps on haige.
S.	Mỳj kanê?	Mis tal viga on?
17.	Kangro kam mē kak kam kanê.	Tal on kõha ja palavik.
T.	Djām arỳm ne ga akra nhõ pidjỳ 'yr tē?	Kas sa juba käisid oma lapse ravimite järel?
15.	Ikra kadjy ne ba pidjỳ 'yr tē nhỹm arỳm kàjbê mex.	Ma käisin oma lapse ravimite järel ja tal on juba natuke parem.

¹Olevikku ja minevikku ei eristata.

(c) membengokre keel

1. **Nhỹm ne kukôj pa?** — *Kes tappis/tapab ahve?*
2. **Nhỹm ne ngôkôn rê?** — *Kes viskas/viskab pudelkõrvitsaid?*
3. **Aje kukôj bĩn kêt rã'ã.** — *Sa ei ole veel ahvi tapnud.*
4. **Djãm arỹm ne aprõ kadjàt kre?** — *Kas su naine on juba puuvilla istutanud?*
5. **Wakõ ne krwỳdy kêt, krẽ ne krwỳdy.** — *Ninakarul ei ole nokka, papagoil on nokk.*

	krinkati keel	membengokre keel	
6.	cohhyh	kwy (← *kuy)	<i>tuli</i>
7.	cup-re	kôp-re	<i>väike kärbes</i>
8.	pohr	pur	<i>põld</i>
9.	xy	djỳ	<i>kibe</i>

(d)	krinkati keel		(membengokre keel)	šavante keel
10.	ẽh'tyhç	<i>surnud</i>	(tyk)	dã
11.	ẽhncuu	<i>tãii</i>	(ngô)	u